

Hoe kan een goed ZAT het handelen in de klas versterken

1 juni 2010
Chaja Deen

Actuele beleidsontwikkelingen

- Nieuwe Koers Passend onderwijs
 - Zorgplicht, referentiekader, onderwijszorgprofiel en onderwijszorgplan
- Zorg in en om de school (ZAT)
- VSV beleid
- Belang gemeente (CJG en regierol-LEA)
- Toekomst zorg voor de jeugd

Consequenties ontwikkelingen

- Beperking groei specialistische voorzieningen noodzaakt versterking handelingsrepertoire basis zorg
- Slagboomdiagnostiek verdwijnt: flexibeler gebruik budgetten en nadruk op onderwijs en zorgbehoefte
- Omslag in denken en handelen nodig op alle niveaus
- Effectieve samenwerking van inzet zorgpartners noodzakelijk
- ZAT hiervoor de logische plek

Wat is een ZAT

- Zorg- en adviesteam: (bovenschools) multidisciplinair team, waarin lokale zorgpartners en jeugdzorg samenwerken met het onderwijs
- Hoofddoel van een ZAT: kinderen en ouders, waarbij op school problemen gesignaleerd worden, vroegtijdig, snel, effectief en samenhangend zorg bieden door het lokale aanbod dicht rond de school te organiseren
- Belangrijk: nabij school / voldoende uitvoeringscapaciteit / loopvermogen, voor snelle lichte hulp, vooral schoolmaatschappelijk werk / opvoedingsondersteuning

Opdrachten voor een goed ZAT (netwerk en geen verwijstation)

- Doelen en functies richten zich op
 - Zorgleerling (en diens ouders)
 - Schoolpraktijk
 - Beleidsvoorbereiding
- **Meer dan praten over:** vooral zorg bieden/activeren/afstemmen
- **Meer dan beoordelen, diagnosticeren, indiceren**
- **Afstemmen van trajecten:** één kind één plan
- **Goede handelingsgerichte adviezen** aan scholen
- **Gezamenlijke taal en kijk op kinderen** bij alle partners
- **Niet te veel zelf willen doen**
- **Ouders betrekken** bij onderwijs-zorgtraject
- **Hanteren kwaliteitscyclus**
- **Bestuurlijke borging (LEA)**

ZAT Partners

- Vanuit wetgeving Zorg in en om School
 - leerplicht
 - jeugdgezondheidszorg,
 - maatschappelijk werk (eventueel in de persoon van de schoolmaatschappelijk werker),
 - bureau jeugdzorg,
 - speciaal onderwijs
 - politie
- In kader ontwikkeling passend onderwijs
 - gedragswetenschapper

Wat kunnen partnerinstellingen bieden?

- Expertise op het gebied van ontwikkeling, gedrag, gezin
- Samen beoordelen welke hulp nodig is
- Snelle daadwerkelijke hulp voor jongere / ouders
- Terugkoppeling over de zorg naar de school
- Afstemming zorg van school en zorg van zorgpartners
- Handelingsadviezen voor docent/mentor/ zorgcoördinator
- Bijdragen aan betere signalering door leerkrachten / docenten
- Adviezen voor preventie en preventieve programma's
- Advies en hulp bij motiveren van ouders voor zorg
- Onderzoeksmogelijkheden
- Indicatiestelling voor jeugdzorg / speciaal onderwijs
- Gezamenlijke programma's van onderwijs en jeugdzorg

Een goed ZAT.....

- Heeft een adequaat voortraject (signalering, vraagsturing, weging, betrokkenheid ouders/leerling, voorbereiding vergadering)
- Verloopt vraaggestuurd, efficiënt en effectief, in gedeelde verantwoordelijkheid
- Resulteert in afgestemde acties die op effect worden geëvalueerd, geborgde terugkoppeling betrokkenen

Randvoorwaarden voor een effectief ZAT vanuit het onderwijs

- Investeren in pedagogisch-didactisch handelen
- Schoolzorgplan (ZAT gepositioneerd en ingebed)
- Een goed georganiseerde onderwijs-zorgstructuur, op verschillende niveaus van zorg; systematische vastlegging van gegevens
- Schoolleider portefeuillehouder zorgbeleid
- Samenhang zorgbeleid- veiligheidsbeleid-verzuimbeleid
- Doorgaande zorglijnen (VVE t/m MBO)
- Gepositioneerde en gefaciliteerde zorgcoördinator
- Verantwoorde dossiervorming
- Investeren in personeel
- Implementeren van protocollen
- Geborgde afspraken met partnerinstellingen die hun expertise inzetten waar nodig en bijdragen aan het vergroten van handelingsrepertoire van de school

Randvoorwaarden voor een effectief ZAT vanuit partnerinstellingen

- Geborgde afspraken omtrent inzet in ZAT's
- Inzicht in de onderwijs-zorgstructuur
- Zicht op sociale kaart is belegd, verwijsrelatie met welzijnsaanbod georganiseerd
- Handelingsgericht werken en adviseren
- Werk in en om ZAT als deel van de kerntaak
- Mandaat t.a.v. verwijs- en indicatieafspraken
- Expertise wordt ingezet waar nodig om bij te dragen aan het vergroten van handelingsrepertoire van de school
- Input vanuit ZAT's draagt bij aan instellingsbeleid/ ontwikkeling zorgarrangementen

Verkenning effectiviteit ZAT's deelnemende scholen

- Sterke elementen:
 - Organisatie proces (aanmelding, voorzitterschap, notulen)
 - Mentoren vaak betrokken bij ZAT
- Redelijke tevredenheid:
 - Betrokkenheid ouders, omgang met privacy
 - Teamvorming: voorzitterschap, structuur vergadering, nakomen afspraken

Verkenning effectiviteit ZAT's deelnemende scholen

- Ontwikkelpunten:
 - Formuleren doelen op leerling/leerkracht/ouder niveau
 - Effectiviteit interventies evalueren
 - Vergroten handelingsgerichte karakter adviezen
 - Terugkoppeling ouders en leerling?
 - “klanttevredenheid” ouders, leerlingen en collega's meten

Relevante vragen voor uw eigen school

- Hebben we alle leerlingen in beeld?
 - Afstemming school-docent-ouder/leerling
 - Is de doorgaande zorglijn geborgd?
- Is de zorgcoördinator in positie?
- Vervult het ZAT alle taken, in aansluiting op de leerlingenzorg?
- Is de zorgstructuur helder voor alle betrokkenen? (ook voor ZAT partners)
- Zijn er samenwerkingsafspraken met de ZAT-partners gemaakt, worden deze met regelmaat geëvalueerd?
- Is het overleg met de gemeente(n) op orde?

Meer informatie ...

Meer informatie en/of ondersteuning:

www.zat.nl of c.deen@nji.nl of 030 – 230 6481

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.